

ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਕੰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਥੋਂ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਦੀਆਂ ਕਈ ਆਇਤਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ‘‘ਕੰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ’’ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਆਇਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਵਾਸਤੇ ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਮੌਕਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:12–18 ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰਿਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਕੰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮਨ ਤੇ ਭਾਵ ਸੁਭਾਉ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੰਮ ਦੀ ਬੇਨਤੀ (2:12ਓ, ਅ)

¹²ਇਸ ਲਈ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸਾਂ ਸਦਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਨਿਰੇ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਵਧੀਕ ਮੇਰੇ ਪਰੋਖੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਡਰਦੇ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਬਾਰੋ।

ਆਇਤ 12ਓ. ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਪੌਲਸ ਨੇ 1:27 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਹਾਰਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ 2:8 ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ: ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੀਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਏਥੋਂ ਤਕ ਆਗਿਆਕਾਰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੌਤ ਹਾਂ ਸਲੀਬੀ ਮੌਤ ਵੀ ਸਹਿ ਲਈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਹੁਣ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸਾਂ ਸਦਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਨਿਰੇ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਵਧੀਕ ਮੇਰੇ ਪਰੋਖੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਡਰਦੇ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਬਾਰੋ। ‘‘ਇਸ ਲਈ’’ ਸਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ! ਯਿਸੂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸੀ; ‘‘ਇਸ ਲਈ’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਵਕ ਸੁਝਾਅ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਓ ਕਿਹਾ।’’

ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਹ ਅਨੋਖੀ ਗੱਲ ਕਹੀ: ‘‘ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਤੋਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ’’ ਭਾਵ ਉਹ ਪੌਲਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਮੰਨਦੇ ਆਏ ਸਨ। ਪੌਲਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਹਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:5; 15:18; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:6; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:4; ਫਿਲੋਮੋਨ

21)। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹ ਸਦਾ ਤੋਂ ਮੰਨਦੇ ਆਏ ਸਨ ਕੁਝ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਸੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (1:3)। ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀਆਂ ‘ਚੰਦ ਯਾਦਾਂ’ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ (ਇਲਹਾਮ) ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਅਦਭੁਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਖੇ ਆਖਣ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਤੋਂ ਸੁਰਗੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ?

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ: ‘ਇਸ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਆਗਿਆਕਰੀ ਕੀਤੀ ... ਨਿਰੇ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਵਧੀਕ ਮੇਰੇ ਪਰੋਥੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ...।’ ਪੌਲੁਸ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:12–40; 20:1–3, 6)। ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਤੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 12ਅ. ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ। RSV ਵਿਚ ਹੈ: ‘ਆਪਣੀ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੋ।’ ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਈਨਾਮ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਬੰਧ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕਦੇ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਦ ਤਕ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਮੁਕਤੀ ਖੁਸ਼ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਉਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ‘ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਣ’ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਦੂਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਸੀ ਉਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ‘ਛੁਟਕਾਰਾ’ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਤੋਂ ‘ਚੰਗਾਈ’ ਹੈ। ਇਹ ਢੰਗ ‘ਮੁਕਤੀ’ ਦਾ ਅਰਥ ਪਾਪ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਂਅ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਖ਼ਾਸ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘ਮੁਕਤੀ’ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*sōtēria*, ਸੋਟੇਰਿਆ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ‘ਪੌਲੁਸ ਬਾਰ ਬਾਰ *sōtēria* (ਸੋਟੇਰਿਆ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਬਦੀ ਨਜ਼ਾਤ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਹੈ (1:28; ਰੋਮੀਆਂ 1:16; 10:1, 10; 13:11; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:2; 7:10; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:13; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:8 ਤੋਂ; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:13)।¹ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਰਸੂਲ ਇੱਥੇ ਫ਼ਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਹਰ ਮਾਨਕ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:12 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਮੁਕਤੀ’ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ‘ਛੁਟਕਾਰਾ’ ਜਾਂ ‘ਚੰਗਾਈ।’ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਏਥੇ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:58; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:10; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:10; ਯਾਕੂਬ 2:24; 1 ਪਤਰਸ 1:17)। ਮੈਨੂੰ

ਗਲਤ ਨਾ ਸਮਝੋ: ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਰੋਮੀਆਂ 11:6, ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:9 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:9 ਅਜਿਹੇ ਹਵਾਲੇ ਖ਼ਾਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ (ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ) (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8)। ਨਾਲ ਹੀ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਿਹਚਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਿਹਚਾ ਭਾਵ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 5:6)। ਇਕ ਟੀਕਾਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਜਦ ਤਾਈਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਤਦ ਤਕ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ ਦੇ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:8), ਮਊਸ ਨੇ ‘‘ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ’’ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 16:19 ਵਿਚ ‘‘ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ’’ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਾਫ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 1:5 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲੀ ਵਾਕਅੰਸ਼ ‘‘ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਅਗਿਆਕਾਰੀ’’ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਵਰਤਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ‘‘ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਜੋ ਕਿ ਨਿਹਚਾ ਹੈ।’’²

ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਉਂਦਾ, ਭਰੋਸਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯਕੀਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ।

‘‘ਕੰਮ ਕਰੋ’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ *katergazomai* (ਕਟੇਰਗਜ਼ੋਮੈ)³ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘‘ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜੈ ਪਾਉਣਾ’’ ਹੈ।⁴ ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’’⁵ NCV ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੈ। AB ਵਿਚ ਹੈ ‘‘ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰੋ (ਖੇਤੀ, ਟੀਚੇ ਲਈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪੂਰਨ)।’’ ਇਹ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ [ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 16:16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38; ਰੋਮੀਆਂ 6:3–6, 17, 18], ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਸੇਵਾ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਰੁਕਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜੇ ਬੜਾ ਕੰਮ ਬਾਕੀ ਹੈ।’’

ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (2:12ਅ-18)

ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੋ (2:12ਅ)

^{12ਅ} ਡਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ।

ਆਇਤ 12ਅ. ਖ਼ੁਦਾ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਡਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਕਰਨ। ‘‘ਡਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ?’’ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਡਰਦੇ’’ (ਯੂ. *phobos*) ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘*phobia*’’ (ਫ਼ੋਬੀਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਭਲਾ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਘਬਰਾਹਟ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ, ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਥਾਂਵਾਂ ਵਾਂਗ ‘‘ਡਰਦੇ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਡੂੰਘੇ ਡਰ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੈ। 1 ਪਤਰਸ 3:2 ਵਿਚ *phobos* (ਫੋਬੋਸ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਚਾਲ ਢਾਲ ਅਦਬ ਦੇ ਨਾਲ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਕਰਕੇ ਅਪੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ‘‘ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਡਰ ਸਹਿਤ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰੀਏ’’ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:28)।

ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੋ (2: 13)

¹³ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਮਨਸ਼ਾ ਤੇ ਅਮਲ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 13. ਕੋਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ‘‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਤੇ ਔਖਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।’’ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਕਿ ਤੁਹਾਥੋਂ ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਤਾਕਤ ਵੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸਮਝਦਿਆਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*energeō*, *ਏਨਰਜਿਓ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਕੰਮ’’ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ‘‘energy’’ (ਊਰਜਾ) ‘‘energize’’ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਦੋਵੇਂ ਵਾਰ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਕੰਮ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਊਰਜਾ’’ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਊਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: ਉਹਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ। ਸਾਡਾ ਵਚਨ ਪਾਠ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ‘‘ਕੰਮ’’ ਅਤੇ ਮਨਸ਼ਾ ਤੇ ਅਮਲ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। CEV ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ‘‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।’’ NRSV ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਭਲੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।’’ ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਚੰਭੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਉਹਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੇ ਢੰਗਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ‘‘ਇੱਛਾ’’ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਛਾ ਵਚਨ ਪੜ੍ਹਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਮੇਂ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼, ਮਸ਼ੀਨੀ ਮਿੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹੌਸਲਾ—ਅਫਜਾਈ ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਭ ਕਾਰਣ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਠੀਕ ਠੀਕ ਸਮਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਾਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵੈ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਫਰਮਾਨੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਅਤੇ ਜਦ ਕੋਈ ਵਿਦ੍ਰੋਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮਰ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰ 5:4; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 18:23, 32)। ਪਰ ਜਦ ਲੋਕ ਪਾਪ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 33:11)। ਉਹ “ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ” (ਜ਼ਬੂਰ 149:4)।

ਆਇਤ 12 ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ “ਕੰਮ ਕਰੀਏ।” ਪਰ ਆਇਤ 13 ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚ “ਕੰਮ ਕਰਦਾ” ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਇਤਾਂ ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ 12 ਆਇਤ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਆਇਤ 13 ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8: “ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਹਚਾ ਹੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ [ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ] ਕਿਰਪਾ [ਖੁਦਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ] ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ...।” ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸੌਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (“ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ”) ਜਦਕਿ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨਾ (“ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ”) ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਅਰਡਮੈਨ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:12, 13 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਈਸ਼ੁਰੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੰਮ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵੀ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਕੰਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕੰਮ ਮਨੁੱਖ ਕਰੇ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।⁶

ਦਿਲੋਂ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੋ (2:14)

¹⁴ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਕੰਮ ਬੁੜ ਬੁੜ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਰੋ।

ਆਇਤ 14. ਸਵੈ ਇੱਛਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਕੰਮ ਬੁੜ ਬੁੜ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਰੋ। “ਬੁੜਬੁੜ” ਲਈ ਸ਼ਬਦ (ਯੂ.: *gongusmos*, ਗੋਂਗੁਸਮੋਸ) ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, “ਛੁਪੀ ਅਤੇ ਖਿਝ ਭਰੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ, ਬੁੜਬੁੜ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ” ਹੈ।⁷ ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ (LXX) ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਬੁੜਬੁੜਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਕੁਚ 15:24; 16:7, 8; ਗਿਣਤੀ 11:1; 16:4)।¹ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:10 ਵਿਚ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਲਈ, “ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਬੁੜਬੁੜਾਓ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਬੁੜਬੁੜਾਏ, ਅਤੇ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ।”

‘ਝਗੜੇ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਮਿਸਰਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *dialogismos* (ਡਿਆਲੋਜਿਸਮੋਸ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ “ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਰਕ” ਦੇਣਾ ਹੈ,⁸ ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਰਥ “ਬੁਰੇ ਵਿਚਾਰ” ਹੀ ਹੈ।⁹ ASV ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ

ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਕਰਨਾ’’ ਹੈ ਅਤੇ CJB ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ’’ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਝਗੜਾ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਫਿਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹਿਸ ਹੈ। ਹੋਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਸਹਿਮਤੀ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਭਾਵ ਅਯੂਬ ਵਾਂਗ ਫਿਲਿੱਪੀ ਵੀ ਖੁਦਾ ‘‘ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ’’ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਅੱਯੂਬ 31:35–37)। ਦੋਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਜਦ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮੂਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ (ਗਿਣਤੀ 16:41) ਤਾਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੁੜਬੁੜਾ ਰਹੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 17:10)। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਜਦ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ, ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਾ ਚੱਲਣਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਯੂਹੰਨਾ 4:20)।

ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਕੰਮ ਕਰੋ (2:15)

¹⁵ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਾਧੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿੰਗੀ ਟੇਢੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਬਾਲਕ ਬਣੇ ਰਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਜਗਤ ਉੱਤੇ ਜੋਤਾਂ ਵਾਂਙੁ ਦਿੱਸਦੇ ਹੋ।

ਆਇਤ 15. ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿ ‘‘ਸੱਭੇ ਕੰਮ ਬਿਨਾਂ ਬੁੜਬੁੜਾਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਝਗੜੇ ਕਰਿਆ ਕਰੋ’’ (2:14), ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਾਧੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿੰਗੀ ਟੇਢੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਬਾਲਕ ਬਣੇ ਰਹੋ।

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਾਲ ਚਲਣ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨੂੰ ‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼’’ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼’’ 1:10 ਵਾਲੇ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਸੱਚੇ’’ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕੋ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਸਾਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਗੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ‘‘ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਜਾਂ ਆਧਾਰ’’ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। *Amemptos* ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਗੇਤਰ (*a*) ਦੇ ਨਾਲ *memptos* (*memphomai*, ਮੈਮਫੋਮੈ, ‘‘ਨੁਕਸ ਕੱਢਣਾ’’) ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।¹⁰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਬੇ ਨੁਕਸ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ‘‘ਬੇਨੁਕਸ ਹੋਣਾ’’ ਦਾ ਅਸਲੀ ਢੰਗ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਚਨ ਵਿਚ ਇਹ ‘‘ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਜਿਸ ਤੇ ਕੋਈ ਉਂਗਲੀ ਨਾ ਉੱਠ ਸਕੇ’’ ਹੈ।¹¹

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਸਿੱਧੇ ਸਾਧੇ’’ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਭੋਲੇਪਨ ਨੂੰ ਏਨਾ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀ, ਅਨਾੜੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੁ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਡੇ ‘‘ਕਬੂਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਭੋਲੇ’’ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 10:16)। ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਮੱਤੀ 10:16 ਦੋਹਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਭੋਲਾ’’ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ *akeraios* (*ਅਕੈਰਾਇਓਸ*) ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੋ ‘‘ਮਿਲਾਉਣਾ’’ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪੂਰਵਸਰਗ *a* ਅਤੇ *kerannumi* (*ਕੈਰਾਨੁੰਮੀ*) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਅਣਮਿਲਾਇਆ’’ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਵਾਈਨ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਧਾਤੂਆਂ ਨਾਲ ਅਣਮਿਲੀ ਧਾਤੂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।¹² ਇੱਥੇ ਇਹ ਉਸ ਮਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। NIV ਵਿਚ CJB ‘‘ਸ਼ੁੱਧ’’ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਚੰਗੇ ‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਬੇਦੋਸ਼’’ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਵੀ ਚੰਗੇ (ਭਲੇ) ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਭੋਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਗੁਣ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਇਲਜ਼ਾਮ,’’ ‘‘ਕਸੂਰ,’’ ‘‘ਠੱਠਾ,’’ ਜਾਂ ‘‘ਬਦਨਾਮੀ’’ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *mōmos* (ਮੋਮੋਸ) ਨਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਗੇਤਰ a ਲਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।¹³ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਮਸੀਹ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ‘‘ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ‘ਵਿਗੀ ਟੇਢੀ ਪੀੜ੍ਹੀ’ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਪੀ, ਦੁਸ਼ਟ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਵੀ ਸੋਚੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?’’ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਦਾ ਰਾਜ ਛੱਡ ਕੇ ਚਾਨਣ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:13)।

ਜੇ ਅਸੀਂ ‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼’’ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜੋਤਾਂ ਵਾਂਗ ਚਮਕਾਂਗੇ। NASB ਵਿਚ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:15 ਵਿਚ ‘‘ਜੋਤਾਂ’’ ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਹੈ: ‘‘ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ, ਤਾਰੇ।’’ ਸਪਤਤੀ (LXX) ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਜੋਤਾਂ (*phōstēr*) ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਜ, ਚੰਦ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਅਕਾਸ਼ੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 1:14–18)। ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆਂ ਅਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਚਮਕ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਵੇਖਦੇ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਮਸੀਹੀ ‘‘ਜੋਤਾਂ’’ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ‘‘ਵਿਗੀ ਟੇਢੀ ਪੀੜ੍ਹੀ’’ ਹੈ। ‘‘ਵਿਗੀ’’ ਦੀ ਥਾਂ CJB ਵਿਚ ‘‘ਮਰੋੜਵੀਂ’’ ਹੈ। ‘‘ਟੇਢੀ’’ ਦੀ ਥਾਂ NIV ਵਿਚ ‘‘ਦੁਰਾਚਾਰੀ’’ ਹੈ। ਜਿਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਸੰਦੇਸ਼ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਾਰ, ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਥਾਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਾਗ਼ੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਲਈ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 32:5)।

ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹੋ (2:16)

¹⁶ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਅਭਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਥਾਂ ਹੋਵੇ ਭਈ ਮੇਰੀ ਦੌੜ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਕਾਰਥ ਨਹੀਂ ਗਈ।

ਆਇਤ 16. ਸਾਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਇਤ 14 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਵਾਕ ਅਜੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਜਗਤ ਵਿਚ ਜੋਤਾਂ ਵਾਂਗ’’ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘‘ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ ਲਏ ਹੋਏ ਜਗਤ ਵਿਚ ਜੋਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਖਾਈ’’ ਦਿਓ। ‘‘ਰੋਸ਼ਨੀ’’ ਦਾ ਰੂਪਕ ਤਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਕੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਦੀਵੇ ਤਕ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੀ ਟਾਰਚ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਸਤਾ ਚੁੰਡਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਫੜੀ ਹੋਈ’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ’’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁴ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਸਾਨੂੰ ਜੋਤੀ ਨੂੰ ਪਕੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਦਵੇ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲ ਸਕਣ।

ਸਾਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗਿਓਂ ਫੜਨਾ ਹੈ ਉਹ ‘‘ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ’’ ਹੈ। ‘‘ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ’’ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਹੈ। ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਉਹਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੈ

(ਜ਼ਬੂਰ 119:105)। ਇਸ ਨੂੰ ‘ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ NCV ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਸਿੱਖਿਆ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਲੇਖਕ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:1)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੋਰ ਉਤਸਾਹ ਦਿੱਤਾ: ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਚਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਅਭਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਥਾਂ ਹੋਵੇ ਭਈ ਮੇਰੀ ਦੌੜ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਕਾਰਥ ਨਹੀਂ ਗਈ। ‘ਮਸੀਹ ਦਾ ਦਿਨ’ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ‘ਅਭਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ’ ਕਾਰਣ ਹੋਵੇ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ NIV ਵਿਚ ਹੈ, ‘ਘੁਮੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ।’ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਘੁਮੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6:14), ਪਰ ਉਹ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਉੱਤੇ ਘੁਮੰਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਜ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਰਹੇ।

ਜੇ ਉਹ ਅੰਤ ਤਕ ਟਿਕੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦਾ ‘ਦੌੜਨਾ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਾ ਅਜਾਈ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।’ ਇਸ ਵਾਕ ਵਿਚ ਦੋ ਰੂਪਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਦੌੜ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਯੋਗ ਰਿਹਾ। ਉਹ ‘ਅਜਾਈ’ ਜਾਂ ਵਿਅਰਥ ਦੌੜਿਆ। ਦੂਜਾ ਇਕ ਕਾਰੀਗਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੁਕੜਾ ਜਿਸ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:2, 3), ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਤੰਬੂ ਦਾ ਕੰਭੜਾ ਬੁਣਨ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਯਤਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ‘ਮਿਹਨਤ’ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ ‘ਬੇਕਾਰ’ ਸੀ। ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿ ਦਵਾਂ ਕਿ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਉਹ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਯਕੀਨ ਸੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:21, 23)। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਸਮਾਂ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੋ (2:17, 18)

¹⁷ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਈ ਉੱਤੇ ਵਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ¹⁸ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਅਨੰਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿਓ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਮਿਹਨਤ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗੀ। ਇਸ ਵਚਨ ਦਾ ਅੰਤ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨੰਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ‘ਅਨੰਦ ਕਰੋ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ 17 ਅਤੇ 18 ਆਇਤਾਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਨੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 17, 18. ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ‘ਪੂਰੇ ਖ਼ਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਹਵਾਲਾ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।¹⁵ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਯਾਜਕ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਆਖਦਿਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੂਲ

ਲਿਖਤ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ‘‘ਵਹਾਇਆ ਗਿਆ’’ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲਹੂ ਦੀ ਭੇਂਟ ਵਹਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।¹⁶ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨਾ (ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਭੇਂਟਾਂ) ਨੂੰ ਕਾਫ਼ਿਰ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। (ਯਹੂਦੀ ਭੇਂਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 15:5, 7, 10; 28:7, 14; ਹੋਸ਼ਿਆ 9:4.) ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਰੋਮੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਉਸ ਦੇ ਧੜ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਫ਼ਖ਼ਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲਹੂ, ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਰੋਮੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਈ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ‘‘ਵਹਾਏ ਜਾਣ’’ ਦੇ ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। NIV ਵਿਚ ‘‘ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ’’ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ‘‘ਨਿਹਚਾ’’ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕਬੂਲਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਵੀ ਸੀ।¹⁷ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲੀਦਾਨ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 12: 1, 2; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4: 18; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13: 15, 16)। ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਸਹੇਜ਼ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭੇਂਟ ਸੀ।

ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਉਸੇ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਸੀ? ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਅਨੰਦਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੀ: ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਕਰਕੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਬੀਮਾਰ ਹੈ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:26, 28 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਸੂਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਦਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਅਨੰਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿਓ। ‘‘ਅਨੰਦ ਕਰੋ’’ ਲਈ ਸ਼ਬਦ *chairō* ਆਇਤਾਂ 17 ਅਤੇ 18 ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਉਹਦੀ ਮਿਹਨਤ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਪਰਤ ਜਾਣਾ ਸੀ (1:23)।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਬਿਨਾਂ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰੋ (2: 12)

ਜਦ ਮੈਂ ਬੱਚਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਵਧੇਰੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਕਈ ਲੋਕ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ‘‘ਬਚਕਾਨਾ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡਦੇ’’ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13: 11; KJV)। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਘੱਟ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ‘‘ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰਿਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ’’ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:6)।

ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਦ ਤਕ ਧਾਰਮਿਕ ਗਤਿਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਤਕ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਕੋਈ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪੌਲੁਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪੀ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ। NCV ਵਿਚ ਹੈ “ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨੋ” (2:12)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਉਸ ਵਕਤ “ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮ” ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ (1) ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ (1:28–30) ਅਤੇ (2) ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਡਗਮਗਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ? ਸਾਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੱਧਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਬੁੜਬੁੜ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਕੰਮ ਕਰੋ (2: 14)

ਜਦ ਮੈਂ ‘ਬੁੜਬੁੜ’ ਅਤੇ ‘ਝਗੜੇ’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਬੁੜਬੁੜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਬਹਿਸਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਸਿਆਣੇ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ‘ਸੱਭੇ ਕੰਮ ਬੁੜਬੁੜ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਕਰਨੇ ਬਿਨਾਂ’ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਬੁੜਬੁੜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਜਤਨਾਂ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਬੁੜਬੁੜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ? ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੋਹਫ਼ਾ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੜੀ ਇਛਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਤੇ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖੇ! ਹੁਣ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਇਲਾਹੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਜਦ ਅਸੀਂ ਬੁੜ-ਬੁੜ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਉ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਪੰਗਾ ਪਾਏ ਕੰਮ ਕਰੋ (2: 15)

ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਾਸਤੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਕਈ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੂਹਾਨੀ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚਰਿੱਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਧੱਬਾ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਟੀਚਰ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਖੇਤੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਨਾਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਕਈ ਦਿਨ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਕਿ ਆਪ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਊਥ ਵੈਸਟਨ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ ਪਰਤ ਗਏ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜੈਕਟ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ‘‘ਰੋਪਰ’’ ਨਾਂਅ ਸੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ‘‘ਯਾਦ ਰੱਖੀ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਵੀ ਨਾਂਅ ਹੈ।’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਫ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਜੋ ਵੀ ਕਰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਤੇ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਖਿਲਾਫ਼। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਜਨਤਕ ਵਿਹਾਰ ਅਲੋਚਨਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 12: 17; ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ)।

ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਬੜਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ *ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ* ‘‘ਵਿੰਗਾ ਟੇਟਾ’’ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 17: 17; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2: 40)। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਸੰਸਾਰ ‘‘ਵਿੰਗਾ ਟੇਟਾ’’ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ‘‘ਮੇਰੀ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ’’ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਲੈਂਪ ਦੀ ਲੋੜ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਧੁੱਪ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰਕ ਹਨੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਓਨੀ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ‘‘ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ’’ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਓਨੀਆਂ ਹੀ ਉਹ ‘‘ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ’’ ਵਧੇਰੇ ਚਮਕਣਗੀਆਂ।

ਬਿਨਾਂ ਡੋਲੇ ਕੰਮ ਕਰੋ (2: 16)

ਅਸੀਂ ਵਚਨ ਨੂੰ ‘‘ਫੜੀ’’ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ (ਮੱਤੀ 5: 14–16), ਪਰ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ (ਮੱਤੀ 28: 18–20)। ਪੈਟ ਐਡਵਿਨ ਹੈਰਲਡ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ‘‘ਪੌਲਸ ਇੱਥੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।’’¹⁸ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੋੜਾਂਗਾ ਕਿ ‘‘ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿਚ।’’

ਪੌਲਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਅਨੰਦ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਗਣ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਜ਼ਰੂਰ ਤੜੇਗਾ!’’

ਮੈਂ ਪੌਲਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਗਏ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲੇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰਹਿ ਕੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਬਿਤਾਏ। ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਪੈਟ ਐਡਵਿਨ ਹੈਰੋਲ, ਦ ਲੈਟਰ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰ., 1969), 97–98. ²ਮੈਕਸੀ ਡੀ. ਡੰਨਮ, ਗਲੋਸੀਅੰਜ, ਇਫੀਸੀਅੰਜ, ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ, ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ, ਫਿਲੋਮੋਨ, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰ'ਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1982), 285. ³Katergazomai ‘‘ਕੰਮ’’ (ergazomai) ਲਈ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਸਰਗ (kata) ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਪਸਰਗ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਦ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ [ਲੰਡਨ: ਸੈਮੂਅਲ ਬੈਗਸਟਰ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਲਿਮਟਿਡ, 1971], 223; ਡਬਲਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਦ ਐਕਸਪੈਂਡਡ ਵਾਈਨ'ਜ਼ ਐਕਸਪੌਜ਼ਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਜ਼, ਸੰਪਾ. ਜੌਨ ਆਰ. ਕੋਹਲਨਬਰਗਰ III [ਮਿਨਿਆਪੋਲਿਸ: ਬੈਬਨੀ ਹਾਊਸ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1984], 1244). ⁴ਬਿਓਲੋਜਿਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੰਸ. ਐਂਡ ਸੰਪਾ. ਗਰਹਰਡ ਕਿੱਟਲ ਐਂਡ ਗਰਹਰਡ ਫ੍ਰੇਡਰਿਕ, ਅਨੁ. ਜਿਊਫਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਬ੍ਰੋਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1985), 421. ⁵ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ, ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ, ਐਂਡ ਥੱਸਲੋਨੀਅੰਜ, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, ਦ ਡੇਅਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 41. ⁶ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਅਰਡਮੈਨ, ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ (ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਦ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1932; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1983), 89. ⁷ਦ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ, 81. ⁸ਵਾਈਨ, 314. ⁹ਬ੍ਰੋਮਿਲੇ, 156. ¹⁰ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ, 18, 263.

¹¹ਰਾਲਫ ਪੀ. ਮਾਰਟਿਨ, ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1987), 118. ¹²ਵਾਈਨ, 526. ¹³ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ, 19, 274. ¹⁴NASB ਵਿਚ ‘‘ਕੱਸ ਕੇ’’ ਉੱਪਰ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ: ‘‘ਜਾਂ ਅੱਗੇ।’’ ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ KJV ਅਤੇ ASV ਵੀ ਹਨ। ‘‘ਕੱਸ ਕੇ’’ ਦੀ ਬਜਾਏ ‘‘ਅੱਗੇ’’ ਹੈ। ¹⁵ਮਾਰਟਿਨ, 122–23. ¹⁶ਹੈਰੋਲ, 101. ¹⁷ਅਰਡਮੈਨ, 93. ¹⁸ਹੈਰੋਲ, 100.